

VALSTYBINĖ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBA

2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2023 m. kovo 1 d.

Vilnius

TURINYS

VADOVO PRANEŠIMAS	3
I SKYRIUS	5
STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS	5
PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS	8
II SKYRIUS	10
PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS	10
FUNKCIJŲ VYKDYMO PROGRAMA	10
TĘSTINĖ VEIKLA	10
15-001 VALSTYBINĖ MAISTO IR VETERINARINĖ KONTROLĖ.....	10
VALDYMO PROGRAMA	17
15-002 VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARINĖS TARNYBOS VALDYMO PROGRAMA	17
VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	18
III SKYRIUS	20
VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ IR VALSTYBĖS KONTROLIUOJAMŲ VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ VEIKLOS REZULTATAI	20

2022-ieji metai Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai buvo gausūs reikšmingų pasiekimų, didelių iššūkių ir reputacijos išbandymų.

Metų pradžioje prasidėjus Rusijos ginkluotųjų pajėgų karinei invazijai į Ukrainą, Lietuva solidarizavosi su Ukraina ir jos žmonėmis. Tarnyba, atstovaudama Lietuvai Europos Sąjungos Vyriausiųjų veterinarijos pareigūnų darbo grupėje ir Europos Komisijos augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto posėdžiuose, aktyviai reiškė poziciją, kad būtų taikomos teisės aktų nuostatų išimtys, siekiant palengvinti Ukrainos piliečių atvykimą į Europos Sąjungą su savo gyvūnais augintiniais. Siekdama prisidėti prie karo pabėgėlių gerovės, kurių į Lietuvą atvyko apie 70 tūkstančių, Tarnyba užtikrino atsivežtų gyvūnų gerovę ir sveikatą, inicijuodama nemokamą šių gyvūnų vakcinavimą nuo pasiutligės, jų ženklinimą ir karantinavimą. Atsiliepdama į Europos Komisijos pirmininkės U. Von der Leyen laišką, Tarnyba pritaikė kompleksines priemones, kad gyvūnų augintinių vykimas per sieną būtų sklandus, bet taip pat užtikrino, kad pasiutligė – mirtina gyvūnams ir žmonėms liga – dėl nevakcinuotų šunų ir kačių judėjimo neišplistų Europos Sąjungos teritorijoje. Prisidėdama prie labdaros ir paramos fondo „Maisto bankas“ sklandžios veiklos, renkant maisto produktų, pašarų ir veterinarinių vaistų paramą Ukrainai, Tarnyba parengė rekomendacijas ir vykdė viešas konsultacijas, padėjusias užtikrinti į Ukrainą tiekiamos paramos saugą ir kokybę. Dėl karo sutrikus maisto tiekimo grandinėms ir ėmus trūkti būtinųjų maisto produktų, Tarnyba veikė ryžtingai, lengvindama sąlygas, kad deficitiniai maisto produktai kuo greičiau pasiektų Lietuvos vartotojus, o Lietuvos verslas nepatirtų didelių nuostolių.

Lietuvos Respublikos Seimui 2022-uosius paskelbus Gyvūnų gerovės metais, Tarnyba įgyvendino kompleksines priemones, gerindama gyvūnų gerovės situaciją Lietuvoje. Kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ir žemės ūkio ministerijomis tobulino gyvūnų gerovę užtikrinančius teisės aktus, švietė visuomenę, skatino humanišką elgesį su gyvūnais, stiprino bendradarbiavimą su socialiniais partneriais, principingai kovojo su nelegaliais gyvūnų augintinių dauginimojais ir platintojais.

Praėjusiais metais stiprėjo Lietuvos maisto ir žemės ūkio pramonė, augo eksportas, savo indėlį į šiuos procesus įnešė ir Tarnyba. Dėl geopolitinės situacijos, keičiantis eksporto prioritetinėms rinkoms ir eksporto struktūrai, Tarnyba sėkmingai užmezgė bendradarbiavimą su trečiųjų šalių kompetentingomis maisto ir veterinarijos institucijomis, ypač suaktyvėjo bendradarbiavimas su Taivanu, Pietų Korėja, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Japonija ir Vietnamu. Derindama eksporto procedūras, 2022-aisiais Tarnyba bendradarbiavo su 30 šalių, suderino ir atnaujino 25 veterinarinius eksporto sertifikatus, Tarnybos vykdomą oficialią maisto grandinės kontrolę vertino net 4 užsienio šalių auditai: Jungtinių Amerikos Valstijų maisto saugos ir kontrolės tarnyba, Pietų Korėjos Maisto ir vaistų saugos ministerija ir Gyvūnų ir augalų karantino agentūra, Taivano gyvūnų ir augalų sveikatos kontrolės ir karantino biuras ir Maisto ir vaistų tarnyba.

Europos Komisijos Sveikatos ir maisto saugos direktoratas F, atsakingas už Europos Sąjungos maisto saugos ir sveikatos teisės aktų įgyvendinimą, 2022 m. Lietuvoje auditavo veterinarinių vaistų liekanų gyvūnuose ir maisto produktuose kontrolės sistemą. Džiugu, kad jau dešimtmetį Europos Komisijos auditoriai Tarnybos vykdomą ūkio subjektų priežiūrą vertina gerai arba labai gerai. 2022-aisiais Tarnyba atstovavo Lietuvai 202 Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos darbo grupių posėdžiuose, Lietuvos narystės Europos Sąjungos informacinėje sistemoje (LINESIS) derino 232 Tarnybos kompetencijai priskirtus Europos Sąjungos teisės perkėlimo ir įgyvendinimo nacionalinėje teisėje priemonių vykdymo planus, šie metai taip pat pasižymėjo gautų derinti iš kitų valstybės institucijų pozicijų gausa, jų gauta net 96, daugiausia Tarnyba bendradarbiavo su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

Jau 19 metų nuo įstojimo į Europos Sąjungą Tarnyba dalyvauja Europos Sąjungos finansuojamuose Dvynių ir Techninės pagalbos projektuose, kurių metu teikiama ekspertinė pagalba kitų šalių valstybinėms institucijoms. 2022 m. kartu su Italijos ir Vengrijos kolegomis

Tarnyba vykdė projektą Bosnijoje ir Hercegovinoje, o su Belgijos ir Šveicarijos kompetentingomis institucijomis pradėjo Techninės pagalbos projektą Etiopijoje. Aukšto lygio Moldovos delegacijos apsilankymu Lietuvoje Tarnyba sėkmingai užbaigė 3 metus vykdytą projektą Moldovoje. Džiugu, kad Tarnybos komandai sėkmingai pavyko sudalyvauti atrankoje ir kartu su Graikijos, Austrijos ir Vengrijos kolegomis laimėtas paramos teikimo projektas Izraelyje, kurio įgyvendinimas prasideda 2023-iais.

Efektyvi ir kokybiška Tarnybos veikla neatsiejama nuo kolektyvo gebėjimų ir profesinės kompetencijos, todėl 2022-aisiais daug dėmesio skirta kompetencijoms kelti ir darbuotojams persikvalifikuoti, vykdyti mokymai, kuriuose kvalifikaciją kėlė 2 919 darbuotojų, o 112 veiklos specialistų praėjo atranką ir dalyvavo Europos Komisijos mokymų programoje „Geresnis mokymas rūpinantis maisto sauga“.

2023 m. Tarnybos kolektyvas savo darbu prisidės prie XVIII Vyriausybės programos prioritetų įgyvendinimo, vykdys nuoseklią mokslu grindžiamą maisto grandinės priežiūrą, o didžiausias dėmesys bus skiriamas Tarnybos valdymo procesų efektyvumo ir skaidrumo didinimui.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti direktoriaus funkcijas

Audronė Mikalauskienė

I SKYRIUS

STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) ataskaita parengta, atsižvelgiant į 2022–2024 m. strateginiame veiklos plane (toliau – SVP) suformuotus veiklos prioritetus (gyvūnų gerovės ir gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės efektyvumo didinimas; eksporto skatinimas ir kitų bendradarbiavimo formų maisto ir veterinarinės kontrolės srityse stiprinimas; tvarių maisto gamybos sistemų plėtojimas, stiprinant visuomenės sveikatą ir siekiant išlaikyti aukštą maisto saugos lygį; VMVT valdymo procesų efektyvumo ir skaidrumo didinimas, siekiant atverti duomenis ir įgyti didesnę visuomenės pasitikėjimą), prisidedant prie XVIII Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano atitinkamų priemonių įgyvendinimo ir VMVT ir žemės ūkio ministro valdymo srities „1.14.5. Veterinarija ir fitosanitarija“ ir siekiant SVP numatyto veiklos tikslo „Stiprinti visuomenės sveikatą ir vartotojų apsaugą, susijusią su maisto sauga ir kokybe, užtikrinti gyvūnų sveikatingumą ir gerovę“ ir programose numatytų uždavinių.

VMVT veiklos tikslo įgyvendinimas vertinamas dviem poveikio kriterijais, nustatančiais maisto tvarkymo subjektų atitiktį nustatytiems reikalavimams ir gyvūnų užkrečiamųjų ligų paplitimo lygį. VMVT Nacionalinio pažangos plano poveikio rodiklių neturi, todėl jie 1 lentelėje nenurodyti.

1 lentelė. Veiklos tikslų poveikio rodikliai

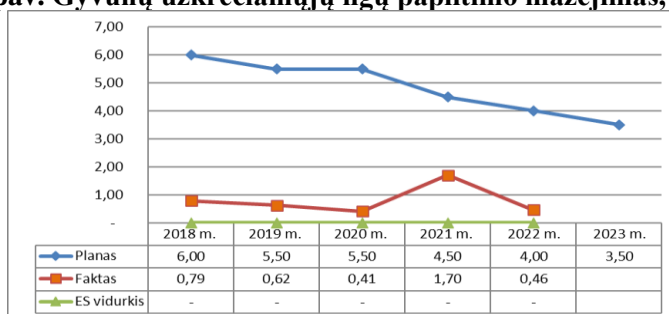
Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (2019 metai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siektina poveikio rodiklio reikšmė (2022 metai)	Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės	
		n – 2 metai	n – 1 metai	n metai		2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
15-001-11 Stiprinti visuomenės sveikatą ir vartotojų apsaugą, susijusią su maisto sauga ir kokybe, užtikrinti gyvūnų sveikatingumą ir gerovę							
E-15-001- 11-01 Gyvūnų užkrečiamųjų ligų paplitimo mažėjimas (proc.)	5,5	0,41	1,7	0,46	4,0	Netaikoma	Netaikoma
E-15-001 11-02 Maisto saugos ir kokybės gerėjimas (proc.)	92,5	90,2	99,0	98,6	94,0	Netaikoma	Netaikoma
15-002-12-01 (T) Užtikrinti efektyvų Tarnybos nuostatuose, kituose teisės aktuose nustatytų funkcijų vykdymą, didinti valdymo efektyvumą pasitelkiant šiuolaikines informacijos valdymo priemones, didinti valdymo atvirumą							
R-15-002-12-01 Užtikrinti efektyvų Tarnybos funkcijų valdymą (proc.)	-	-	-	91,6	100	Netaikoma	Netaikoma

Platesnė informacija apie strateginio tikslo poveikio rodiklių pasiekimus.

Nepertraukiamai stebima epidemiologinė situacija Lietuvoje, kaimyninėse Europos Sąjungos (toliau – ES) ir kitose šalyse. Informacija apie ligos įtarimus gaunama tiesiogiai iš VMVT padalinių, o epizootinė situacija stebima per gyvūnų ligų pranešimų sistemą (toliau – ADIS), pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos (WOAH) ligų informacinę sistemą ir remiantis oficialiais kitų šalių veterinarijos tarnybų raštiškais pranešimais. 2022 m. Gyvūnų užkrečiamųjų ligų paplitimas, lyginant su 2021 m., sumažėjo (1 pav.), tai rodo, kad rizika, susijusi su gyvūnų

užkrečiamomis ligomis, suvaldyta tinkamai, įgyvendinant Europos Komisijos kofinansuojamos gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės programas (afrikinio kiaulių maro (toliau – AKM), paukščių gripo (toliau – PG), užkrečiamosios spongiforminės encefalopatijos, pasiutligės ir salmoneliozės vištų dedeklių ūkiuose). Tačiau AKM išlieka visos Lietuvos problema, kadangi nėra vaistų, vakcina dar nėra sukurta ir virusas pavojingas tiek šernams, tiek kiaulėms, mirtingumas nuo šios ligos siekia 95–99 %. Nustačius bent vieną teigiamą AKM atvejį gyvūnų ūkyje, visi laikomi gyvūnai, pašarai, vaistai ir t. t. yra naikinami. Židinio ūkiui ir aplinkiniams kiaulių ūkiams kurį laiką taikomi kiaulių judėjimo ir kiaulienos gamybos apribojimai, taip pat taikomi eksporto ribojimai, todėl kyla didelių ekonominių nuostolių. AKM problema, iššūkiai ir ateities vizija išlieka prioritetiniu klausimu tiek Lietuvos Respublikai, tiek ir kitoms ES valstybėms narėms. Į kovą su šiuo virusu įsitraukė tiek medžiotojai, tiek ir kiaulių augintojai. Labai svarbus vaidmuo tenka veterinarijos specialistams. Kaip jau buvo minėta, liga sukelia labai didelių ekonominių nuostolių, tad prioritetu išlieka biologinio saugumo priemonių įdiegimas ir jų kontrolė ūkiuose. Stebint ligą, pasitaiko ligos šuolių dideliu atstumu. Tai dar kartą įrodo, kad žmogaus įtaka, pernešant virusą, yra labai didelė ir liga sienų nepaiso, ir tai, kad į ligos kontrolę ir valdymą turi įsitraukti įvairios institucijos.

1 pav. Gyvūnų užkrečiamųjų ligų paplitimo mažėjimas, proc.

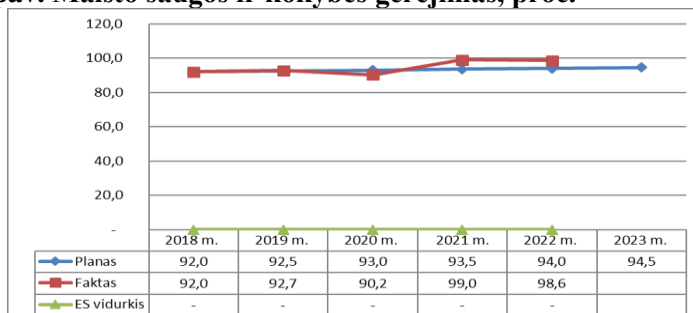

Duomenų šaltinis: Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas

Atsižvelgiant į poveikio rodiklio reikšmės skaičiavimo metodiką, jos palyginti su rodiklio reikšmių ES vidurkiu nėra galimybių.

Siekiant įgyvendinti veiklos tikslą „Stiprinti visuomenės sveikatą ir vartotojų apsaugą, susijusią su maisto sauga ir kokybe, užtikrinti gyvūnų sveikatingumą ir gerovę“, 2022 m. maisto kokybės ir saugos užtikrinimas ir toliau išliko labai svarbus. VMVT vykdė mėginių atrinkimo valstybinės kontrolės ir stebėsenos programas (Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų valstybinės kontrolės programa; Augalinio maisto produktų taršos stebėsenos programa; Medžiagų liekanų gyvūnuose ir jų mėsoje, piene, paukštienoje, kiaušiniuose, žvėrienoje, žuvyse ir meduje stebėsenos programa). Išanalizavus 2022 m. atliktų maisto produktų, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų mėginių laboratorinių tyrimų rezultatus (98,6 proc. atitiko teisės aktų reikalavimus), galima teigti, kad maisto sauga ir kokybė gerėja lyginant su ankstesniais metais (2 pav.).

2 pav. Maisto saugos ir kokybės gerėjimas, proc.

Duomenų šaltinis: Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas

Atsižvelgiant į poveikio rodiklio reikšmės kriterijų skaičiavimo metodiką, jos palyginti su rodiklio reikšmių ES vidurkiu nėra galimybių.

VMVT 2023 m. analizuos ir vertins kitų ES valstybių narių oficialiosios kontrolės rezultatus, ES statistinius duomenis apie per maistą plintančias ligas ir gyvūnų užkrečiamąsias ligas ir šių analizių pagrindu bus suformuoti nauji VMVT veiklos poveikio kriterijai.

Siekiant suvienodinti reikalavimus maisto saugai visose ES valstybėse narėse, buvo priimtas 2022 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras. VMVT, siekdama savo tikslų, vadovaujasi šiuo reglamentu ir tinkamai įgyvendina maisto saugos reikalavimus.

Įvertinus ir palyginus poveikio rodiklių (Gyvūnų užkrečiamųjų ligų paplitimo mažėjimas; Maisto saugos ir kokybės gerėjimas, proc.) su praėjusiais metais reikšmės ir tęstinių uždavinių (Siekti išlaikyti aukštą gyvūnų gerovės ir sveikatos lygį, išvengti gyvūnų užkrečiamųjų ligų, užtikrinti priežiūrą ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje; Stiprinti visuomenės sveikatą, išlaikant aukštą maisto ir su maistu besiliečiančių medžiagų saugos lygį, plečiantis tvarioms maisto gamybos sistemoms) pagrindinius rezultatus, galima teigti, kad veiklos tikslas buvo pasiektas.

Siekiant užtikrinti efektyvų VMVT funkcijų valdymą ir įgyvendinant VMVT valdymo programos tikslą Užtikrinti efektyvų Tarnybos nuostatuose, kituose teisės aktuose nustatytų funkcijų vykdymą, didinti valdymo efektyvumą pasitelkiant šiuolaikines informacijos valdymo priemones, didinti valdymo atvirumą, buvo atlikta VMVT darbuotojų įsitraukimo (motyvacijos) lygio apklausa, patobulintos žmogiškųjų išteklių procedūros, modernizuojamos Maisto ir gyvūninio maisto informacinės sistemos. Dalyvaujant centralizuotai valdomo valstybės valdomo nekilnojamo turto valdymo veikloje, buvo atliktas vertinimas ir pateikti siūlymai dėl centralizuotai valdomo administracinės paskirties valstybės nekilnojamo turto ploto optimizavimo. Šiam tikslui poveikio rodikliai nenumatyti. Šio tikslo pasiekimui buvo nustatytas uždavinys, kuris buvo matuojamas rezultato rodikliais (17 psl.). Įvertinus rezultato rodiklius, galima teigti, kad tikslas dalinai pasiektas.

PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

2 lentelė. Valstybės veiklos srityse įgyvendinamos programos, pažangos ir tęstinės veiklos uždaviniai, jų asignavimai ir kitos lėšos bei poveikio rodikliai

Valstybės veiklos sritys, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos sritys, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskaitant patikslinimus)	Vykdymas	Plano įvykdymo proc.	Vykdymas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasiekimo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
						2020 metais	2021 metais				2022 metais	2022 metais
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
15	ŽEMĖS IR MAISTO ŪKIO, KAIMO PLĖTROS, ŽUVININKYSTĖS, VETERINARIJOS IR ŽEMĖS TVARKYMO VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS	36246,0	36021,5	99,4	-							
15-001	Valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės funkcijų vykdymo programa	33522,0	33297,5	99,3	-							
15-001-11-01 (T)	Tęstinės veiklos 1 uždavinys: siekti išlaikyti aukštą gyvūnų gerovės ir sveikatos lygį, išvengti gyvūnų užkrečiamųjų ligų, užtikrinti priežiūrą ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje	16 717,0	14 969,3	89,5	-							

R-15-001-11-01-01	Gyvūnų gerovės reikalavimų kontrolės ir konsultavimo priemonių įgyvendinimas (proc.)					100	100	100	100	100		
R-15-001-11-01-03	Nacionalinio užkrečiamųjų ligų stebėsenos ir kontrolės plano priemonių įgyvendinimas (proc.)					81	73	100	92	92		
15-001-11-02 (T)	Tęstinės veiklos 2 uždavinys: stiprinti visuomenės sveikatą, išlaikant aukštą maisto ir su maistu besiliečiančių medžiagų saugos lygį, plečiantis tvarioms maisto gamybos sistemoms	14 307,0	15 830,2	110,6	-							
R-15-001-11-02-01-21	Valstybinės kontrolės metu atrinktų ir iširtų maisto produktų ir jų žaliavų mėginių, atitikusių nustatytus reikalavimus, dalis (proc.)					96,3	97,0	97,5	96,4	98,9		
15-001-11-03 (T)	Tęstinės veiklos 3 uždavinys: sudaryti galimybes gyvūninių produktų, žaliavų, pašarų ir gyvūnų eksportui, importui ir tranzitui, didinti pasienio veterinarijos postų veiklos efektyvumą ir plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą	2 479,0	2 479,0	100	-							

	maisto ir veterinarinės kontrolės srityse											
R-15-001-11-03-01-45	Suderintų veterinarijos sertifikatų gyvūninių produktų, žaliavų, pašarų ir gyvūnų eksportui nuo pateiktų ūkio subjektų prašymų dalis (proc.)					-	-	90	111	123		
15-001-11-04 (T)	Tęstinės veiklos 4 uždavinys: užtikrinti VMVT teikiamų paslaugų gerinimą ir veiklos procesų efektyvumo ir skaidrumo didinimą, siekiant įgyvendinti pažangias verslo priežiūros priemones ir įgyti didesnę visuomenės pasitikėjimą	19,0	19,0	100	-							
R-15-001-11-04-50	Vartotojų pasitenkinimo VMVT teikiamomis paslaugomis indeksas					-	8,3	8,35	8,39	101		
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso		33 522,0	33 297,5	99,3	-							
iš jo:												
1.1. valstybės biudžeto lėšos		28 292,0	28 052,0	99,2	-							
1.2. bendrojo finansavimo lėšos		730	386,7	53	-							
1.3. ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos		2000	653,1	32,7	-							
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos		2500	4 205,7	168,2	-							
2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (ES		0	0	0	-							

finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)												
3. Valstybės valdomų įmonių lėšos		-	-	-	-							
4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos		-	-	-	-							
Iš viso 01 programai (1+2+3+4)		33522	33297,5	99,3	-							
15-002	Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos valdymo programa	2 724,0	2 724,0	100	-							
15-002-12-01	Uždavinys: Užtikrinti efektyvų VMVT nuostatuose, kituose teisės aktuose nustatytų funkcijų vykdymą	2 724,0	2 724,0	100	-							
R-15-002-12-01-68	Pagerintas funkcijų vykdymas, įdiegus naujas darbo priemones ir patobulinus žmogiškųjų išteklių valdymą (proc.)					-	-	100	100	100		
R-15-002-12-01-69	VMVT ir jai pavaldžios įstaigos (Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto), teritorinių padalinių veiklos įvertinimas ir optimizavimas (proc.)					-	-	10	6,3	63		
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso		2 724,0	2 724,0	100	-							
iš jo:		2 724,0	2 724,0	100	-							
1.1. valstybės biudžeto lėšos		2 724,0	2 724,0	100	-							
1.2. bendrojo finansavimo lėšos		0	0	0	-							
1.3. ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos		0	0	0	-							
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos		0	0	0								

2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (ES finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)	0	0	0	-							
3. Valstybės valdomų įmonių lėšos	0	0	0	-							
4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos	0	0	0	-							
Iš viso 01 valstybės veiklos sričiai (1+2+3+4)	2 724,0	2 724,0	100	-							

P.S. Tęstinės veiklos uždaviniai neturėjo poveikio rodiklių, todėl lentelėje nurodyti pagrindiniai rezultato kriterijai. VMVT turėjo poveikio rodiklius tik veiklos tikslams.

II SKYRIUS

PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

VMVT pagal kompetenciją ir 15 Žemės ir maisto ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės valstybės veiklos sritį, siekdama užtikrinti tęstinę veiklą ir įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytus veiksmus (*Skatinant įgyvendinti aukštesnius už galiojančiuose teisės aktuose nustatytus gyvūnų gerovės reikalavimus, parengti ir nustatyti moksliniu pagrindu grįstus gyvūnų gerovės vertinimo rodiklius bei sukurti specializuotas gyvūnų gerovės kontrolės ekspertų grupes; Patvirtinti atnaujintą antimikrobinėms medžiagoms atsparių mikroorganizmų plitimo prevencijos ir kontrolės veiksmų planą, papildytą priemonėmis, skirtomis skatinti racionalų antibiotikų vartojimą, ir pradėti jas įgyvendinti; Parengti ir priimti maisto klastojimo kontrolę ir pažeidimų nagrinėjimą reglamentuojančių teisės aktų projektus, išplėsti laboratorinių tyrimų spektrą ir sustiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, siekiant mažinti maisto produktų klastojimą*), vykdė 2 programas:

1. Funkcijų vykdymo programą „15-001 Valstybinės maisto ir veterinarinės kontrolės funkcijų vykdymo programa“;
2. Valdymo programą „15-002 Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos valdymo programa“.

FUNKCIJŲ VYKDYMO PROGRAMA

TĘSTINĖ VEIKLA

15-001 VALSTYBINĖ MAISTO IR VETERINARINĖ KONTROLĖ

VMVT neturi NPP strateginio tikslo poveikio rodiklių ir pažangos uždavinių, todėl Funkcijų vykdymo programoje buvo numatyti 4 uždaviniai:

15-001-11-01 Siekti išlaikyti aukštą gyvūnų gerovės ir sveikatos lygį, išvengti gyvūnų užkrečiamųjų ligų, užtikrinti priežiūrą ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje;

15-001-11-02 Stiprinti visuomenės sveikatą, išlaikant aukštą maisto ir su maistu besiliečiančių medžiagų saugos lygį, plečiantis tvarioms maisto gamybos sistemoms;

15-001-11-03 Sudaryti galimybes gyvūninių produktų, žaliavų, pašarų ir gyvūnų eksportui, importui ir tranzitui, didinti pasienio veterinarijos postų veiklos efektyvumą ir plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą maisto ir veterinarinės kontrolės srityse;

15-001-11-04 Užtikrinti Tarnybos teikiamų paslaugų gerinimą ir veiklos procesų efektyvumo ir skaidrumo didinimą, siekiant įgyti didesnę visuomenės pasitikėjimą.

Šiame skyriuje pateikiama informacija apie programoje iškeltų uždavinių įgyvendinimą:

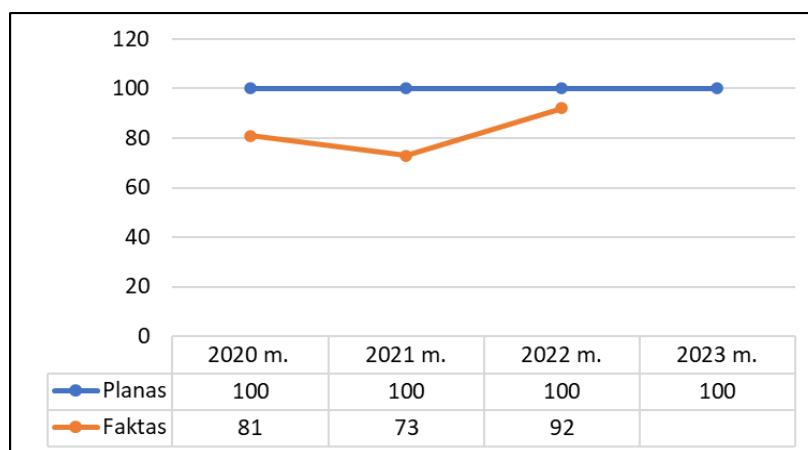
1. Tęstinės veiklos uždavinys 15-001-11-01 Siekti išlaikyti aukštą gyvūnų gerovės ir sveikatos lygį, išvengti gyvūnų užkrečiamųjų ligų, užtikrinti priežiūrą ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje įgyvendinamas per šio uždavinio numatytas priemones (Taikyti rizikos vertinimu pagrįstas veterinarinės kontrolės priemones gyvūnų augintinių veisėjų, žemės ūkio veiklą vykdančiuose ir kituose veterinarinės kontrolės ir gyvūnų veislininkystės subjektuose; Vykdyti zoonozijų ir gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos programas; Vykdyti gyvūnų užkrečiamųjų ligų, finansuojamų ES ir bendrojo finansavimo lėšomis, stebėsenos ir kontrolės programas; Taikyti efektyvias atsparumo antimikrobinėms medžiagoms mažinimo priemones).

Šis uždavinys buvo matuojamas 5 rezultato rodikliais (Gyvūnų gerovės reikalavimų kontrolės ir konsultavimo priemonių įgyvendinimas (proc.); Planinių patikrinimų įgyvendinimas, siekiant užtikrinti biologinio saugumo reikalavimų kiaulių laikymo vietose laikymąsi (proc.); Nacionalinio užkrečiamųjų ligų stebėsenos ir kontrolės plano priemonių įgyvendinimas (proc.); Pripažintų veisimo organizacijų patikrinimų metinio plano įgyvendinimas (proc.); Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti programos įgyvendinimas (proc.).

✓ Rezultato rodiklis – **15-001-11-01-01** *Gyvūnų gerovės reikalavimų kontrolės ir konsultavimo priemonių įgyvendinimas – 100 proc.* (planuota reikšmė – 100 proc.), buvo pasiektas, įgyvendinus numatytas priemones, gerinant gyvūnų gerovės situaciją Lietuvoje ir Lietuvos Respublikos Seimui 2022-uosius paskelbus Gyvūnų gerovės metais. VMVT kartu su Aplinkos ir Žemės ūkio ministerijomis tobulino gyvūnų gerovę užtikrinančius teisės aktus, švietė visuomenę, skatino humanišką elgesį su gyvūnais, stiprino bendradarbiavimą su socialiniais partneriais, principingai kovojo su nelegaliais gyvūnų augintinių daugintojais ir platintojais. Įgyvendinant šią priemonę, VMVT didelis iššūkis 2022 m. buvo gyvūnų augintinių iš Ukrainos valstybinė veterinarinė kontrolė, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad dėl Ukrainos teritorijoje prasidėjusių karinių veiksmų vyksta laikina šalies gyventojų ir jų gyvūnų augintinių evakuacija, leista Ukrainos gyventojams, vežantiems nekomerciniais tikslais į ES teritoriją Reglamento (ES) Nr. 576/2013 reikalavimų neatitinkančius gyvūnus augintinius (šunis, kates, šeškus), vežti juos tranzitu per Lietuvą arba įvežti kaip į paskirties vietą. Per 2022 m. iš viso užregistruoti 2 008 gyvūnai: 849 katės, 1 143 šunys, 2 šešakai, 14 kitų (žiurkių, papūgų, degu, triušių, šinšilų).

✓ Rezultato rodiklis – **15-001-11-01-02** *Planinių patikrinimų įgyvendinimas, siekiant užtikrinti biologinio saugumo reikalavimų kiaulių laikymo vietose laikymąsi – 92 proc.* (planuota reikšmė – 100 proc.), dalinai pasiektas. Planuota vertinimo kriterijaus reikšmė nepasiekta, nes dalis planinių nekomercinių kiaulių laikymo vietų patikrinimų nebuvo atlikta, kadangi ūkio subjektai nutraukė veiklą. Visos komercinės kiaulių laikymo vietos buvo planiniu būdu patikrintos 2 kartus teisės aktų nustatyta tvarka.

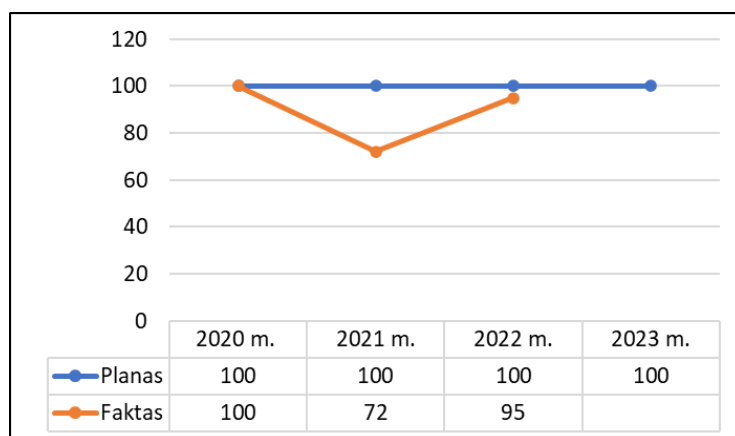
3 pav. Planinių patikrinimų įgyvendinimas, siekiant užtikrinti biologinio saugumo reikalavimų kiaulių laikymo vietose laikymąsi (proc.)

Duomenų šaltinis: Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

✓ Rezultato rodiklis – **15-001-11-01-03** *Nacionalinio užkrečiamųjų ligų stebėsenos ir kontrolės plano priemonių įgyvendinimas – 95 proc.* (planuota reikšmė – 100 proc.), dalinai pasiektas, kadangi dalis planuotų ūkio subjektų, kuriuose tie gyvūnai buvo laikomi, savo veiklą sustabdė arba nutraukė.

4 pav. Nacionalinio užkrečiamųjų ligų stebėsenos ir kontrolės plano priemonių įgyvendinimas, proc.

Duomenų šaltinis: Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba., Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas

✓ Rezultato rodiklis – **15-001-11-01-04 Pripažintų veisimo organizacijų patikrinimų metinio plano įgyvendinimas** – 100 proc. (planuota reikšmė – 100 proc.), pasiektas.

✓ Rezultato rodiklis – **15-001-11-01-05 Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti programos įgyvendinimas** – 100 proc. (planuota reikšmė – 100 proc.), pasiektas.

Prie šio rezultato prisidėjo priemonės Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti gavėjų atrinkimas ir patikrinimų įgyvendinimas (proc. nuo visų pagalbos gavėjų) įgyvendinimas – faktas – 31,55, planas – 30 (1 lentelė).

1 lentelė. Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti gavėjų kontrolė 2019–2022 m.

Metai	Iš viso pagalbos gavėjų	Numatyta patikrinti	Faktiškai patikrinta	Patikrinimo rezultatai	
				Pažeidimų nenustatyta	Pažeidimų nustatyta vnt. (proc.)
2019	429	134	134	131	3 (2,2)
2020	396	125	125	123	2 (1,6)
2021	385	128	128	121	7 (5,5)
2022	393	124	124	122	2 (1,6)

Duomenų šaltinis: Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Apibendrinus pasiektus rezultatus, galima teigti, kad tęstinės veiklos uždavinys Siekti išlaikyti aukštą gyvūnų gerovės ir sveikatos lygį, išvengti gyvūnų užkrečiamųjų ligų, užtikrinti priežiūrą ūkinių gyvūnų veislininkystės srityje dalinai pasiektas.

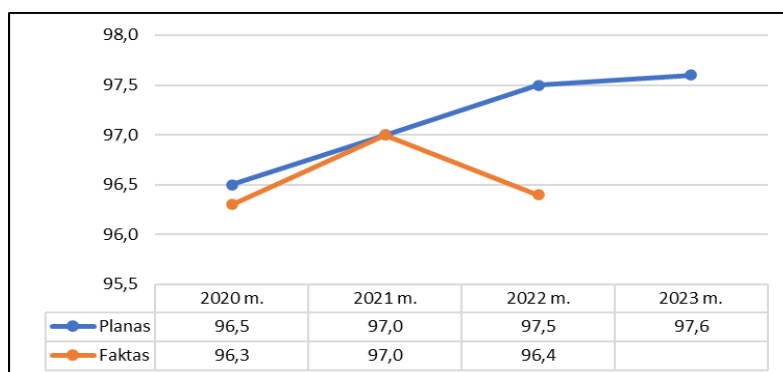
2. Tęstinės veiklos uždavinys 15-001-11-02 Stiprinti visuomenės sveikatą, išlaikant aukštą maisto ir su maistu besiliečiančių medžiagų saugos lygį, plečiantis tvarioms maisto gamybos sistemoms įgyvendinamas, vykdant numatytas priemones (Vykdyti maisto produktų saugos, kokybės laboratorinių tyrimų programas ir plėsti laboratorinių tyrimų spektrą; Vykdyti su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų saugumo tyrimų programą; Didinti vietos maisto produktų pasiūlą ir plėtoti veiksmingą trumpųjų tiekimo grandinių sistemą bei didinti vartotojų pasitikėjimą gamyba ir prekyba maistu, identifikuojant galimus maisto klastojimo ir nelegalaus maisto tvarkymo atvejus; Vykdyti maisto tvarkymo subjektų konsultavimą ir kontrolę, siekiant ugdyti atsakingus, informuotus vartotojus ir ūkio subjektus

ir užtikrinti vartotojų teisę įsigyti saugius produktus), buvo siekiama stiprinti visuomenės sveikatą, išlaikant aukštą maisto ir su maistu besiliečiančių medžiagų saugos lygį.

Šio uždavinio įgyvendinimas buvo matuojamas šiais rezultato rodikliais:

✓ Rezultato rodiklis – **R-15-001-11-02-01-21** Valstybinės kontrolės metu atrinktų ir ištirtų maisto produktų ir jų žaliavų mėginių, atitikusių nustatytus reikalavimus, dalis, proc. (2022 m. faktas – 96,4, planas – 97,5), pasiektas, įgyvendinus priemonę „Vykdėti maisto produktų saugos, kokybės laboratorinių tyrimų programas ir plėsti laboratorinių tyrimų spektrą“.

5 pav. Valstybinės kontrolės metu atrinktų ir ištirtų maisto produktų ir jų žaliavų mėginių, atitikusių nustatytus reikalavimus, dalis, proc.

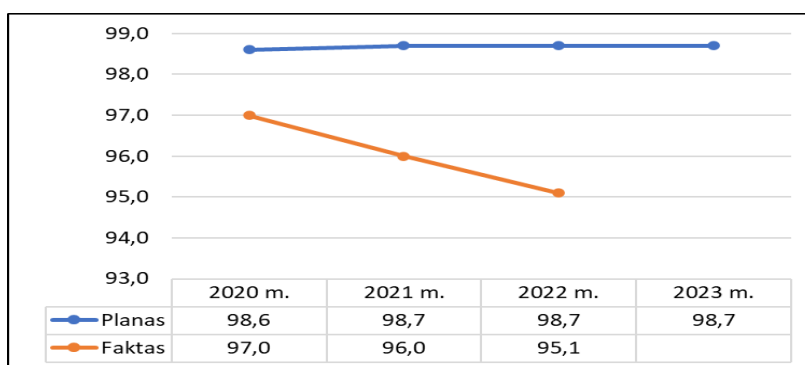

Duomenų šaltinis: Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas

✓ Rezultato rodiklis – **R-15-001-11-02-02-22** Valstybinės kontrolės metu atrinktų ir ištirtų su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų mėginių dalis, atitinkanti nustatytus reikalavimus, proc. (faktas – 94, planas – 91), pasiektas. Įgyvendinant numatytas priemones ir siekiant nustatyti, ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos (toliau – MBM) atitinka jiems keliamus reikalavimus, ar į maisto produktus neišsiskiria tokių jų sudedamųjų medžiagų kiekių, kurie kelia pavojų žmonių sveikatai ar nepriimtina keičia maisto sudėtį arba pablogina jo juslines savybes, VMVT teritoriniai departamentai iš rinkos ir maisto tvarkymo subjektuose ėmė tyrimams MBM mėginius. Ištyrus mėginius, nustatyta, kad visi (100 %) atitiko Europos Komisijos reglamente (ES) Nr. 10/2011 nustatytus reikalavimus. Valstybinės kontrolės metu pagal valstybinės kontrolės mėginių tyrimų planą atrinkta ir akredituotoje Nacionalinėje visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijoje ištirta 50 MBM mėginių, kurių 47 (94,0 %) atitiko teisės aktų reikalavimus.

✓ Rezultato rodiklis **R-15-001-11-02-03 -23** Skerdžiamų gyvūnų skerdimo proceso higienos kontrolės mėginių dalis, atitinkanti nustatytus reikalavimus, proc. (2022 m. – faktas – 95,1, planas – 98,7), dalinai pasiektas, nes buvo sustiprinta skerdyklų valstybinė kontrolė ir atrinkta daugiau mėginių skerdyklose dėl aerobinių bakterijų kolonijų, enterobakterijų skaičiaus nustatymo ir salmonelių aptikimo, skaičius – 1 863 vnt. (planuota – 1 750 vnt.).

6 pav. Skerdžiamų gyvūnų skerdimo proceso higienos kontrolės mėginių dalis, atitinkanti nustatytus reikalavimus, proc.

Duomenų šaltinis: Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas

✓ Rezultato rodiklis **R-15-001-11- 02-03 -24 Vietinės produktų gamybos naujų maisto tvarkymo subjektų, mažais kiekiais gaminančių maisto produktus ir tiekiančių juos tiesiogiai galutiniam vartotojui, skaičiaus didėjimas, lyginant su praėjusiais metais – 10 proc.** (planuota reikšmė – 6 proc.), pasiektas ir viršytas, nes palanki teisinė aplinka, informacijos sklaida turėjo įtakos maisto tvarkymo subjektų, mažais kiekiais gaminančių maisto produktus ir tiekiančių juos tiesiogiai galutiniam vartotojui, skaičiaus augimui.

Apibendrinus pasiektus rezultatus, galima teigti, kad tęstinės veiklos uždavinys Stiprinti visuomenės sveikatą, išlaikant aukštą maisto ir su maistu besiliečiančių medžiagų saugos lygį, plečiantis tvarioms maisto gamybos sistemoms buvo pasiektas.

3. Tęstinės veiklos uždavinys 15-001-11-03 sudaryti galimybes gyvūninių produktų, žaliavų, pašarų ir gyvūnų produktų eksportui, importui ir tranzitui, didinant pasienio veterinarijos postų veiklos efektyvumą ir plėtojant tarptautinį bendradarbiavimą maisto ir veterinarinės kontrolės srityse, įgyvendinamas įgyvendinant po šiuo veiklos uždaviniu numatytas priemones (Derinti veterinarijos sanitarijos reikalavimus gyvūninių produktų, žaliavų, pašarų ir gyvūnų eksportui ir teikti ūkio subjektams konsultacijas eksporto rinkų paieškos ir veterinarijos sanitarijos reikalavimų įgyvendinimo klausimais; Užtikrinti efektyvų tarptautinį bendradarbiavimą su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis; Įgyvendinti ES reikalavimus, didinant pasienio veterinarijos postų veiklos efektyvumą ir užtikrinti infrastruktūros gerinimą).

Šio uždavinio įgyvendinimas buvo matuojamas vienu rezultato rodikliu:

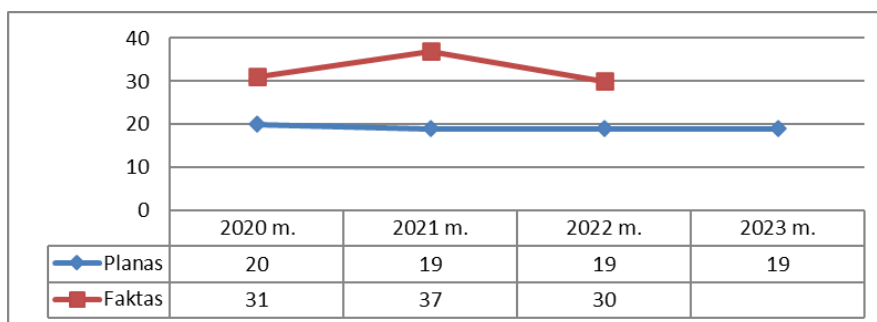
✓ Rezultato rodiklis **R-15-001-11-03-01-45 Suderintų veterinarijos sertifikatų gyvūninių produktų, žaliavų, pašarų ir gyvūnų eksportui nuo pateiktų ūkio subjektų prašymų dalis – 111 proc.** (planuota – 90 proc.). Planuota vertinimo rodiklio reikšmė pasiekta ir viršyta. Prie šio rodiklio viršijimo prisidėjo glaudus bendradarbiavimas su trečiųjų šalių institucijomis. VMVT sėkmingai užmezgė bendradarbiavimą su trečiųjų šalių kompetentingomis maisto ir veterinarijos institucijomis, ypač suaktyvėjo bendradarbiavimas su Taivanu, Pietų Korėja, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Japonija ir Vietnamu.

2022 m. siekiant gauti leidimus gyvūninio maisto produktams eksportuoti, buvo suderinti ir atnaujinti 25 veterinarijos sertifikatai: jautienai – į Japoniją (atnaujinta); šunų spermai – į Australiją (atnaujinta); grauzikams – į Japoniją; pieno pakaitalams – į Izraelį; triušiams – į Izraelį; mėšai ir mėsos produktams – į Jungtinius Arabų Emyratus (atnaujinta); kiaušiniams ir kiaušinių produktams – į Jungtinius Arabų Emyratus (atnaujinta); perdirbtam gyvūnų augintinių pašarui, išskyrus konservuotą – į Juodkalniją; šunų kramtalams – į Šiaurės Makedoniją ir Turkiją; konservuotam gyvūnų augintinių pašarui – į Turkiją (atnaujinta); perdirbtam gyvūnų augintinių pašarui, išskyrus konservuotą – į Turkiją; mėšai – į Jungtines Amerikos Valstijas (atnaujinta); mėsos produktams – į Jungtines Amerikos Valstijas

(atnaujinta); perkrovimo sertifikatas – į Ukrainą; pieno pakaitalams – į Izraelį; kiaušinių produktams – į Jungtines Amerikos Valstijas; gyvūnų augintinių ėdalui – į Korėją (atnaujinta); graužikams (šinšiloms) – į Braziliją; kiaušinių produktams – į Pietų Afrikos Respubliką; kiaušinių produktams – į Taivaną; žuvininkystės produktams – į Taivaną; pieno produktams – į Taivaną; perdirbtiems gyvūniniams baltymams – į Turkiją; pieno produktams – į Indiją.

VMVT tęsia derybas dėl veterinarijos sanitarijos reikalavimų gyvūninio maisto produktų eksportui, derybos buvo vykdomos su 30 šalių: Australija, Brazilija, Bosnija ir Hercegovina, Čile, Honkongu, Indonezija, Izraeliu, Japonija, Jungtiniais Arabų Emyratais, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Juodkalnija, Kanada, Kinija, Kolumbija, Malaizija, Maroku, Moldova, Panama, Pietų Korėja, Šiaurės Makedonijos Respublika, Ukraina, Taivanu, Turkija, Vietnamo Socialistine Respublika, Azerbaidžanu, Singapūru, Indija, Uzbekistanu, Pietų Afrikos Respublika, Saudo Arabija.

7 pav. Šalių, su kuriomis pradėtos vykdyti ir tęsiamos derybos dėl veterinarijos sanitarijos reikalavimų maisto produktų eksportui, skaičius (vnt.)

Duomenų šaltinis: Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba

VMVT bendradarbiaudama su Nacionaliniu maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutu (toliau – NMVRVI) įdiegė realaus laiko PGR, kuris yra inovatyvu molekulinės biologijos metodu, leidžiantis nustatyti gyvūninės kilmės produktų autentiškumą, naudojamų žaliavų kokybinius rodiklius, produktų sudėtį, tinkamą ir vartotojų neklaidinančią ženklinimą. Šis inovatyvus, jautrus ir greitas tyrimų metodas prisideda ir prie VMVT uždavinio įgyvendinimo „Siekti sudaryti galimybes gyvūninių produktų, žaliavų, pašarų ir gyvūnų produktų eksportui“, kadangi, eksportuojant lietuviškus produktus į JAV, būtina užtikrinti šių produktų atitikimą JAV FSIS (Žemės ūkio departamento Maisto saugos ir kontrolės tarnybos) maisto standartams ir ženklinimo reikalavimams. Metodas naudojamas tiek oficialiai kontrolei (DNR tyrimo rezultatai parodo, ar gamintojai nemanipuliuoja produktų sudėtimi, pakeičiant brangesnes sudedamąsias dalis pigesnėmis), tiek ir gamintojų savikontrolės tyrimams (siekiant įsitikinti, kad produktas paženklintas tinkamai ir neklaidina vartotojo, kad, gaminant produktą (ypač HALAL ir KOSHER), buvo išvengta kryžminės taršos).

VMVT vykdomą oficialią maisto grandinės kontrolę vertino net 4 užsienio šalių auditai: Jungtinių Amerikos Valstijų maisto saugos ir kontrolės tarnyba, Pietų Korėjos Maisto ir vaistų saugos ministerija ir Gyvūnų ir augalų karantino agentūra, Taivano gyvūnų ir augalų sveikatos kontrolės ir karantino biuras ir Maisto ir vaistų tarnyba.

Apibendrinus pasiektus rezultatus, galima teigti, kad tęstinės veiklos uždavinys sudaryti galimybes gyvūninių produktų, žaliavų, pašarų ir gyvūnų produktų eksportui, importui ir tranzitui, didinant pasienio veterinarijos postų veiklos efektyvumą ir plėtojant tarptautinį bendradarbiavimą maisto ir veterinarinės kontrolės srityse buvo pasiektas.

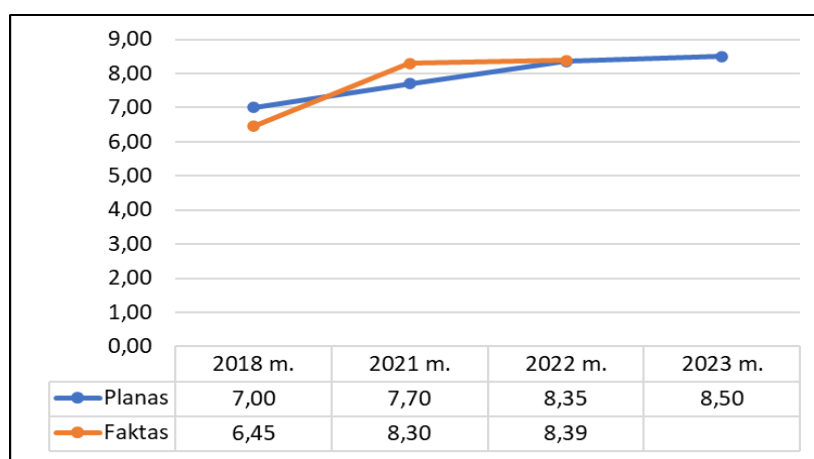
4. Tęstinės veiklos uždavinys 15-001-11-04 Užtikrinti Tarnybos teikiamų paslaugų gerinimą ir veiklos procesų efektyvumo ir skaidrumo didinimą, siekiant įgyvendinti pažangias verslo priežiūros priemones ir įgyti didesnę visuomenės pasitikėjimą, įgyvendinamas numatytais priemonėmis (gerinti teikiamų paslaugų kokybę ir

didinti veiklos efektyvumą, skaidrumą, netoleranciją bet kokioms korupcijos apraiškoms, didinti VMVT kokybės vadybos sistemos efektyvumą ir išlaikyti akreditacijos lygį, viešinti informaciją apie VMVT vykdomą veiklą ir rezultatus), kuriomis buvo siekiama VMVT teikiamų paslaugų gerinimo, veiklos skaidrumo ir verslo priežiūros priemonių tobulinimo.

Šis uždavinys buvo matuojamas tokiais pagrindiniais rezultato rodikliais:

✓ Rezultato rodiklis – **R-15-001-11-04-50 Vartotojų pasitenkinimo VMVT teikiamomis paslaugomis indeksas** (faktas – 8,39, planuota – 8,35). Palyginus su 2021 m. atlikto tyrimo rezultatais, patenkinimo indeksas pagerėjo 0,83 proc. Respondentai yra labiau nei vidutiniškai patenkinti VMVT teikiamomis paslaugomis (patenkinimo indeksas – 83,9 proc.).

8 pav. Vartotojų pasitenkinimo VMVT teikiamomis paslaugomis indeksas

Duomenų šaltinis – 2018 m. UAB „Factus Dominus“ atlikto tyrimo „Vartotojų patenkinimas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teikiamomis paslaugomis“ ataskaita

2021 m. UAB „Eurotela“ atlikto tyrimo „Vartotojų patenkinimas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teikiamomis paslaugomis“ ataskaita

2022 m. UAB „Rinkos tyrimų centras“ atlikto tyrimo „Klientų pasitenkinimo Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos paslaugomis“ ataskaita

✓ Rezultato rodiklis – **R-15-001-11- 04-51 Vartotojų (asmenu), kurie naudojami elektroninėmis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis, dalis, proc.** (faktas – 35, planas – 35), pasiektas. Rezultato rodiklis – **R-15-001-11- 04-52 Įdiegtų ir pritaikytų pažangių ūkio subjektų veiklos priežiūros priemonių pažangumo indeksas** (faktas – 9,1, planas – 8,9). Įgyvendinta. VMVT, vykdydama verslo priežiūrą, diegia ir taiko pažangios verslo priežiūros priemonės: įdiegta rizikos vertinimo ir valdymo sistema, kontroliniai klausimynai, vienodas ir kokybiškas asmenų konsultavimas, deklaracija dėl pirmųjų verslo metų, „dvių datų“ taisyklė, memorandumas dėl mažareikšmių ženklavimo neatitikimų, stebimi priežiūros institucijų veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo rodikliai. Įdiegtų priemonių vertinimą atlieka Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija. Atsižvelgiant į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atliekamus priežiūros institucijų pažangumo (švieslentės) tyrimus, matyti, kad nuo 2018 m. VMVT pažangumo indeksas (7,86) didėja, tai galima teigti, kad VMVT diegia ir taiko pažangias ūkio subjektų veiklos priežiūros priemones.

✓ Rezultato rodiklis – **R-15-001-11- 04-53 Vartotojų (asmenu), kurie naudojami VMVT paslaugomis, susidūrusių su VMVT tarnautojų korupcijos apraiškoms, dalies mažėjimas, palyginti su ankstesniais metais, ne mažiau kaip 2 proc.** (vartotojų pasitenkinimo indekso apskaičiavimo tyrimo duomenys; 2018 m. duomenimis, su korupcijos apraiškoms susidūrė 7,6 proc. (faktas – 2,6, planas – 1,6). 2022 m. ūkio subjektų apklausos rezultatai rodo, kad korupcijos apraiškų ir rizikos vertinimas yra itin žemas, tačiau tikimybė išlieka. Didžioji dalis respondentų (97,2 proc.) nurodė, kad nėra davę kyšio ar atsidėkoję, tačiau 2,8 proc. nurodė, kad kyšį (atsidėkoję) VMVT darbuotojams yra davę. Beveik visi respondentai nurodė,

kad VMVT darbuotojai iš jų kyšio atvirai neprašė ir tik 1,1 proc. tyrimo dalyvių teigė, kad iš jų kyšio lyg ir buvo prašoma. Tai, kad kyšio tikrai buvo prašoma, neatsakė nei vienas dalyvis. Tyrimo dalyvių taip pat buvo teiraujamas, ar per pastaruosius 3 metus jie nors kartą pastebėjo kokių nors valdininkų veiksmų, tokių kaip jų klausimo sprendimo vilkinimas, jiems nepalankaus sprendimo priėmimas, dokumentų pradanginimas ir kita, iš kurių galėjo suprasti, kad iš jų tikimasi kyšio. Didžioji dalis respondentų nurodė nepastebėję minimų veiksmų, iš kurių suprato, kad iš jų tikimasi kyšio.

✓ Rezultato rodiklis – **R-15-001-11-04-04-54** *Didinti VMVT netoleranciją bet kokioms korupcijos apraiškoms, siekiant VMVT netolerancijos korupcijai indekso didėjimo, proc. (faktas – 80, planas – 80), pasiektas. VMVT Vidaus tyrimų skyrius atliko VMVT darbuotojų tolerancijos korupcijai tyrimą. Tyrime dalyvavo apie 40 % VMVT darbuotojų. Tyrime 86,7 % VMVT darbuotojų nurodė, kad VMVT galimi korupcijos pasireiškimo atvejai, 8,2 % VMVT darbuotojų nurodė, kad per pastaruosius metus yra buvę situacijų, kai jiems ar jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip darbe susidūrę su korupcija, 96,7 % VMVT darbuotojų nurodė, kad žino, kur kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejį, 96,5 % yra girdėję apie VMVT vykdomas korupcijos prevencijos priemones, tačiau tik 68,3 % VMVT darbuotojų nurodė, kad praneštų apie jiems žinomą korupcijos atvejį darbe, kai, palyginus, 2021 m. būtų pranešę 87,6 % VMVT darbuotojų. Šio rodiklio mažėjimas gali būti siejamas su VMVT 2022 m. lapkričio mėnesį supurčiusiu korupciniu skandalu aukščiausiam vadovų lygmenyje.*

Apibendrinus pasiektus rezultatus, galima teigti, kad tęstinės veiklos uždavinys Užtikrinti VMVT teikiamų paslaugų gerinimą ir veiklos procesų efektyvumo ir skaidrumo didinimą, siekiant įgyvendinti pažangias verslo priežiūros priemones ir įgyti didesni visuomenės pasitikėjimą buvo pasiektas.

VALDYMO PROGRAMA

15-002 VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARINĖS TARNYBOS VALDYMO PROGRAMA

VMVT, įgyvendinama *valdymo programą*, siekė užtikrinti efektyvų VMVT nuostatuose, kituose teisės aktuose nustatytų funkcijų vykdymą, didino valdymo atvirumą, visuomenės įtraukimą į viešojo valdymo procesą ir stiprino žmoniškųjų išteklių VMVT kompetencijas. Buvo derinami viešieji ir privatūs interesai, taikomos antikorupcinės priemonės, siekiama efektyvaus, ekonomiško ir racionalaus turto valdymo.

Siekiant užtikrinti efektyvų valdymą ir programos įgyvendinimą, buvo **iškeltas uždavinys 15-002-12-01 Užtikrinti efektyvų VMVT nuostatuose, kituose teisės aktuose nustatytų funkcijų vykdymą**, kuris matuojamas dviem rezultato rodikliais:

✓ Rezultato rodiklis – **R-15-002-12-01-68** *Pagerintas funkcijų vykdymas, įdiegus naujas darbo priemones ir patobulinus žmoniškųjų išteklių valdymą (faktas – 100 proc., planas – 100 proc.), pasiektas. Žmoniškųjų išteklių valdymas patobulintas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2022 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. B1-913, suteikiant įgaliojimus teritorinių padalinių vadovams. VMVT, tobulindama žmoniškųjų išteklių valdymą ir kompetencijų vertinimo tvarką, dalyvavo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atliekamame Vyriausybės sektoriaus darbuotojų pasitenkinimo darbu tyrime (apklausoje), kurio grįžtamasis ryšys bus pateiktas Vidaus reikalų ministerijos atstovų. VMVT patobulino žmoniškųjų išteklių valdymo procedūras. Įvertinus atlikto mikroklimato tyrimo rezultatus ir siekiant efektyvių sprendimų, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2022 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. B1-824 buvo patvirtintos VMVT valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skatinimo, motyvavimo ir kitų asmenų apdovanojimo taisyklės.*

Šio uždavinio pagrindinė priemonė buvo vystyti ir palaikyti informacines sistemas VMVT uždaviniams įgyvendinti. Šiuo metu veikiančios informacinės sistemos, nėra pritaikytos efektyviai ūkio subjektų priežiūrai ir efektyviam valdymui (rizikos vertinimui ir planavimui). Nepakankamai operatyvus maisto saugos ir veterinarinės kontrolės valdymo organizavimas neužtikrina skubaus keitimosi informacija, sudaro kliūtis efektyviai ir racionaliai vykdyti ūkio subjektų priežiūrą ir kontrolę.

VMVT dalyvavo centralizuotai valdomo valstybės nekilnojamojo turto valdymo veikloje, sudarydama nuomos sutartis su valstybės įmone Turto banku (toliau – TB). 2022-01-01 tokių sutarčių pagrindu VMVT naudojo 18581,77 kv. m pastatų (patalpų), arba 52,6 proc. visų VMVT naudojamų pastatų (patalpų). Vykdamas minėtas pastatų (patalpų) nuomos sutartis, VMVT ir TB nuolat bendradarbiauja, naudoja operatyvius informacijos keitimosi būdus Granlund Manager programoje, daug dėmesio skiriama TB paslaugų teikimo ir atsiskaitymo už jas tobulinimui. Be kitų įsipareigojimų TB įsipareigoja užtikrinti VMVT nuomojamų, TB patikėjimo teise valdomų pastatų (patalpų) valdymą ir priežiūrą. VMVT atlieka išteklių, išlaidų ir veiklos analizes, vertina galimus sprendimus ir inicijuoja veiklos optimizavimą. 2022 m. VMVT grąžino 1372,50 kv. m TB nuomojamų patalpų arba 7,4 proc. visų TB nuomojamų patalpų.

VMVT atsakingai planavo viešuosius pirkimus – 2022 m. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos viešųjų pirkimų planas parengtas ir patvirtintas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2022 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. BIT-16 „Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos numatomų pirkti prekių, paslaugų ir darbų plano patvirtinimo“. Visos rašytinės pirkimų sutartys, jų sąlygų pakeitimai, dalyvių pasiūlymai tinkamai ir laiku paskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje. 100 proc. viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės pirkimus) buvo elektroniniai (naudojantis Centrine viešųjų pirkimų informacine sistema).

✓ Rezultato rodiklis **R-15-002-12-01-69 VMVT ir jai pavaldžios įstaigos (NMVRVI), teritorinių padalinių veiklos įvertinimas ir optimizavimas (faktas – 6,3 proc., planas – 10 proc.)**, dalinai pasiektas. Įgyvendindama šį rodiklį, VMVT 2022-09-23 raštu Nr. B6-(1.19)-2519 pateikė Vidaus reikalų ir Žemės ūkio ministerijoms Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą dėl didžiausio leistino pareigybių (80) skaičiaus mažinimo nuo 2023-01-01, tai sudarė 6,3 proc. nuo visų VMVT patvirtintų pareigybių. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2022 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1306 sumažino VMVT patvirtintas pareigybes 80 pareigybių iki 1 184 pareigybių (įsigaliojimas nuo 2023-01-01).

Apibendrinus rezultato rodiklius, galima teigti, kad uždavinys Pagerinti funkcijų vykdymą, įdiegus naujas darbo priemones ir patobulinus žmogiškųjų išteklių valdymą dalinai įvykdytas.

VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

VMVT 2022 m. prisidėjo prie Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano veiksmų:

- IV MISIJA (PRIORITETAS) – ILGAS IR VISAVERTIS SVEIKO ŽMOGAUS GYVENIMAS – 4.3. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS PROJEKTAS – SVEIKATOS SISTEMOS ATSPARUMAS GRĖSMĖMS IR PASIRENGIMAS ATEITIES IŠŠŪKIAMS – veiksmas **4.3.6. „Patvirtinti atnaujintą antimikrobinės medžiagos atsparių mikroorganizmų plitimo prevencijos ir kontrolės veiksmų planą, papildytą priemonėmis, skirtomis skatinti racionalų antibiotikų vartojimą, ir pradėti jas įgyvendinti“**. Įgyvendinta. VMVT, įgyvendindama šią priemonę, renka duomenis apie antimikrobinių vaistų pardavimo apimtį ir naudojimą gyvūnams visos valstybės mastu, teikia ES vaistų agentūrai pagal Reglamentą (ES) 2021/ 578 ir informuoja Sveikatos apsaugos ministeriją ir jos įgaliotą Higienos institutą. VMVT vykdė gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir infekcijų prevencijos antimikrobinio atsparumo programą,

laikydamosi rotacijos principo, analizuodama kiaulių, galvijų, kaulienos ir galvijienos mėginių tyrimų rezultatus. Šie tyrimai leido įvertinti ir nustatyti bakterijų atsparumo antimikrobinėms medžiagoms tendencijas ir šaltinius.

- VI MISIJA (PRIORITETAS) – LIETUVOS ŽALIASIS KURSAS:

Veiksmas 6.4. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS PROJEKTAS – GAMTINIO KAPITALO APSAUGA IR TVARUS NAUDOJIMAS

VMVT, 2022 m. prisidėdama prie **6.4.22.** veiksmo įgyvendinimo „*Skatinant įgyvendinti aukštesnius už galiojančiuose teisės aktuose nustatytus gyvūnų gerovės reikalavimus, parengti ir nustatyti moksliniu pagrindu grįstus gyvūnų gerovės vertinimo rodiklius bei sukurti specializuotas gyvūnų gerovės kontrolės ekspertų grupes*“, VMVT direktoriaus įsakymais patvirtino gyvūnų gerovės rodiklių kontrolės ekspertų darbo grupes „Dėl patariamiosios grupės gyvūnų gerovės klausimams nagrinėti sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“, „Dėl darbo grupės kaulininkystės ūkiams tikrinti sudarymo“ ir „Dėl darbo grupės sudarymo ir jos veiklos organizavimo (prekiautojų galvijais veiklai)“. VMVT ekspertų grupėms nustatčius aukštesnius gyvūnų gerovės rodiklius gyvulių augintojų ūkiuose, ūkininkai bus skatinami per ekoschemas. Skatinant įgyvendinti aukštesnius už galiojančiuose teisės aktuose nustatytus gyvūnų gerovės reikalavimus, parengti ir nustatyti moksliniu pagrindu grįsti gyvūnų gerovės vertinimo rodikliai ir sukurtos specializuotos gyvūnų gerovės kontrolės ekspertų grupės.

Sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijoje nustatyti gyvūnų gerovės vertinimo rodikliai ir parengta jų taikymo metodika.

Įgyvendindama **6.5.16.veiksmą** „*Parengti ir priimti maisto klastojimo kontrolę ir pažeidimų nagrinėjimą reglamentuojančių teisės aktų projektus, išplėsti laboratorinių tyrimų spektrą ir sustiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, siekiant mažinti maisto produktų klastojimą*“, VMVT kartu su jai pavaldžia įstaiga – NMVRVI įdiegė naujus laboratorinius tyrimų metodus taikomus klastočių prevencijai ir išaiškinimui bei parengė ir patvirtino maisto klastojimo kontrolę ir pažeidimų nagrinėjimą reglamentuojančius teisės aktus:

1. Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2013 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. B1-487 „Dėl Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeistas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. B1-747 „Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2013 m. liepos 19 d. įsakymo Nr. B1-487 „Dėl Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriuo nustatyta VMVT priimamų sprendimų dėl suklastoto maisto tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarka;

2. kokybės sistemos programa KT-1-5 „Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarka“, patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2020 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. B1-5 „Dėl kokybės sistemos programos KT-1-5 „Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarka“ patvirtinimo“, pakeista Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2022 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. B1-793 „Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2020 m. sausio 3d. įsakymo Nr. B1-5 „Dėl kokybės sistemos programos KT-1-5 „Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarka“ patvirtinimo“ pakeitimo“, kurioje nurodyta, kokiais atvejais ir kaip surašomi sprendimai dėl Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo.

Įšplėstas laboratorinių tyrimų spektras:

2021-12-21 SDP G.15 (6 leidimas) „Gyvūninės kilmės komponentų nustatymas realaus laiko PGR metodu“ papildytas naujais parametrais (Avių DNR aptikimas, Vištų DNR aptikimas, Kalakutų DNR aptikimas) ir nauji parametrai įtraukti į lanksčią akreditacijos sritį.

Sustiprintas tarpinstitucinis bendradarbiavimas:

1. 2022 m. spalio 19 d. pasirašyta bendradarbiavimo sutartis Nr. BSR-19 tarp VMVT ir Vartotojų teisių apsaugos tarnybos, kuria įsipareigota bendradarbiauti, teikti turimą metodinę medžiagą ir dalytis patirtimi ir gerąja praktika institucijoms priskirtose kompetencijos srityse, siekiant įgyvendinti rinkos priežiūros srities tobulinimą, rengti ir vykdyti bendrus projektus ir rengti ir skelbti bendrus leidinius.

2. 2022 m. III ketvirtį Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas tapo visaverčiu Šiaurės–Baltijos šalių maisto analizės komiteto nariu. Pagrindiniai šio komiteto tikslai yra: būti Šiaurės–Baltijos šalių maisto analizės ekspertų tinklu, pateikti patikimus maisto ir pašarų metodus ir procedūras, siūlyti sertifikuotus pašarų, maisto ir aplinkos mėginių tyrimų metodus, parengti gaires laboratorijoms ir analizės rezultatų naudotojams, organizuoti atitinkamus mokymo kursus, seminarus ir seminarus tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu, tarptautiniu mastu propaguoti Šiaurės–Baltijos šalių interesus temomis, susijusiomis su maisto metodika.

III SKYRIUS

VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ IR VALSTYBĖS KONTROLIUOJAMŲ VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ VEIKLOS REZULTATAI

VMVT valdomų įmonių neturi.

Direktorius pavaduotoja,
atliekanti direktoriaus funkcijas

Audronė Mikalauskienė

Strateginio planavimo ir kokybės
valdymo skyriaus vedėja

Danguolė Bilkienė

Strateginio planavimo ir kokybės
valdymo skyriaus vyriausioji specialistė

Rasa Rakickienė